

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto elphego ep[iscop]o [et] martyre. Cap[itulum]. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

rediret ad seclā. Sed dux tanti miraculi fama crebresceret quattuor ex discipulis eurytū q̄si inuidentes: q̄ eorū magister miracula nō faceret sicut florentius faciebat: vsūm latentē occiderunt. Quem die altero percussum sanctus inueniens: dolens admodū inquirēs diligeret: qui fuerant occisores cognouit: fratruq̄ maliciam et vsū consocij mortē deplorans. Quē eurytius ad se deductū consolari cepit. Florentius nō in precās se habere spem in deū alebat: q̄ in hac vita vindictā manifestā reciperet: qui nīl se ledentē vsūm eius occiderāt. Et post dies modū eos quattuor monachi qui vsus occiderāt: elephantie morbo percussū mēbris putrescentib⁹ interierūt. Quō sanctū florentius omni vite sue tēpore flebat: q̄ exauditus fuerat: et se quodam modo i eorū morte homicidā reputabat. ¶ Diaconus quidā ad eū veniēs vt se eius orōnibus cōmēdaret cellulā eius serpētib⁹ repperit in circuitū plenam: et timens sanctum inuocauit. Qui egressus orauit: et cū nimia serenitas eēt: subito monstrū factū est: quod serpētes omnes interemit. Quorū tot aues venerūt quorū serpētes occisi fuerāt: et singule singulos rapientes asportarūt. ¶ Eurytius nō magis post mores miraculis claruit. Inter que illud precipuū fertur: quod vsq̄ ad longobardorū rēpa p̄durauit. Nam quoties pluua deficiente esu nimio terra exurere: ciues vrbis tunicam illius leuatā circumferebant: cum qua dū per agros orātes pergerent repente pluua tribuebat: q̄ plene terrā saturare potuisset. Quēnti autē in christo sanctus eurytius. v. kalen. ianuarij. quo etia dē festum consocij florentij in illis partibus colebatur. Hec Gregorius. iij. dial. ca. xv.

¶ De sancto elphego ep̄o et martyre. Cap. xij.

Elpheg⁹ cātuariē.

archiep̄s et martyr floruit tēpore Henrici secūdi imperatoris. Qui nobili genere: literarū scientiam imbutus: in loco qui dicitur balneus adhuc iuuenis se inclusit: et heremiticā vitā ducēs postq̄ plures discipulos cōgregauit: monasterium cōstruxit: fratrib⁹q̄ p̄positū delegauit: se quoq̄ separatim in arca cellula posuit: maiora tamen quedā sibi delata corrigebat. Dum autē quidā effrenes monachi medijs noctibus in certo loco ieiunia comedētes frangerēt: vno ipsoꝝ repente defuncto strepitus maximū per cenobiū sonuerunt: vocesq̄ percutientius et percussū lamenta audita sunt. Quod sc̄tus audies monasterium intrās corpus defuncti in terra prostratū reperit: sc̄tus cōtūsum. Quod dum socij ceteri mane vidissent: compuncti ad penitentiā redierunt: et locū vbi corpus defuncti inuentum est: illum esse in quo deliquerāt p̄fessi sunt. ¶ In terea defuncto ventono ep̄o dum pro electione

multi desiderēt: sancto dūstano archiep̄o apparuit sanctus andreas apostolus qui ei elphegū elegendū imperauit. Et dum ille visa narrasset vora omnīū in elphegū cōcurrerūt. Qui fact⁹ ep̄iscopus mira se penitētia affligebat: et pauperibus liberaliter erogabat: reuelatur quoq̄ sancto dūstano elphegū sibi successozē futurus quod anno dñi. cvj. impletū est elphego de ventona cantuariē. trāsato. Hic post dies paucos romā peregrinus adiens: dum aulonie hospitatus esset a quibusdā ex ciuitibus noctu eū inuadentibus oibus suis spoliatus et ex vrbē elect⁹ est. Necdum longe discesserat: et ecce subito tota ciuitas aulonie infamata. Quod illi cōspicientes et sanctū insequētes ablata sibi restituerē se offerunt: eiusq̄ misericordīā perit: eo q̄ diuinam ex hoc vitione in se recognoscūt. Sanct⁹ igitur ad vrbē rediens orōne deuū: quod dictū mirū est: si anima prius in aere suspēdit: et post hec ab vrbē totaliter incendū excussit: multiq̄ oblatio sola sua recepit: eosq̄ de sibi illata iniuria corripuit. ¶ Dum igit dānicū duce suo thurolo p̄trate pessimū tam mare britannicū q̄ terras p̄darent: a rege elpheredo: qui oīno ibellicus et pusillanimis erat enīcū nō valebat. Sanct⁹ autē archiep̄s hostes adhibat: captiuos redimebat: et multos sua doctrina p̄uertebat: ceteris nō in eum insanietes ipsū occidere satagebant. Eūq̄ hedricus p̄positus regni in quosdā olis fratris sui interfectores vindictā expeceret: et rex illos vt pote nobiles et qui illū vti p̄donē iuste se defendētes occiderent iure p̄mere denegaret: indignat⁹ hedricus et dānis cōfederatus cū multis de regno ciuitatē aggressus obfedit: eaq̄ plurimis bellis crudelitatis agitasit. Sanct⁹ nō elphego p̄lin horrabatur: sed p̄ctis exigentibus dū ciuitas ab hostib⁹ impugnat⁹: aduersarij p̄ murū disruptū introeūt: innocentes perimūt: domos spoliāt et incendunt. Quos sanct⁹ archiep̄s de pietate redarguens ab eisq̄ multis verberib⁹ cesus humero pene exciso: manib⁹ victis ad ecclesiā suā duell: et in cōspectu ipsius tēplū infamata: monachi occidunt: et q̄truo solimodo capti viui dimittunt. Inde sanctū ad portā septentrionis in carceres asperimū vinculatus includit: ibiq̄ septē mēsihus custodit. ¶ Tēru ira dei in hostes sc̄uere duo milia ex ip̄is pestilentia extincti sunt: ceteris graui infirmitate percussis: quod illi cernentes: eiusq̄ suffragia perunt. Pro q̄b⁹ dū orasset et panem benedictū eis dē tribuisset: omnes ex eo gustantes sanati sunt. ¶ Post hec autē dum ab archiep̄iscopo thesauros multos peterent: vt sic abeuntes ecclesiam suam in pace dimitterent: et ille omnino denegarct: dicens: que christi sunt minime christi aduersarij cōcedendas: rursum in carcere clauditur. Enī diabolus in specie angeli apparens eum de carcere eduxit: et abire suadens: plures aquarum abluuiones

transire fecit. Desitante autē sancto an a bono angelo a martyrio p̄liberetur: oratiōe fusa dīa bolus euauit: angelus sanctus asstitit: et eū ad locum certaminis reduxit. Qui iuxta carcere existens: ab hostibus tētus pluribus plagis cōfossus: tādē cerebro percussus semiuiuus in carcere reponitur: vbi nocte a sancto dunstano et angelis sibi apparentibus cum luce nimia cōfortatur: et ad eternam gloriā inuitatur. Sic q̄ omnibus eius sanatis vulneribus vinculisq̄ solutis custodes hec videntes territi fugerūt. Nouissime autem martyri xpi iumento inpositus ab infidelibus secūdo militario a cātuarua ductus et lapidatus est. Lulus sanguine lignū aridum conspersum reuixit: propter quod miraculum dani corpus eius london. deportari permiserunt: vbi et sepultum est: et post annos decem incorruptum inuentum et vsq̄ in p̄sens durat: et sanguis recens ac hodie esset effusus. Qui passus est. v. kalen. ianuarij. die videlicet p̄cedente festum thome martyris: eius in pontificatu eodem et martyrio successoris.

De sancto thoma epo et martyre. Cap. xiiij.

Thomas canariensis archieps et martyr tempore ferdinandi imperatoris primi p̄ libertate ecclesie martirium passus est. Hic ciuitatis london. parētibus ortus nobilib' in adolecētē annis litterarū et studio et honestatū operā dabat: quē

mater eius orbara viro in virtutum sanctarum exercitatione et beate virginis deuotione specialiter informabat. Qui adhuc iuuenis liberilibus instructus: secularibus curis imprecatus cum plurima contra cleri honestatem geri conspiceret: relicta seculare vita a sancto theodobaldo canariensi archiepiscopo clericus effectus in eadem ecclesia modico post tempore archidiaconus est institutus. Et deinde ad eius instātiā henricus rex anglorum eundem cancellarium suū fecit: in quo officio strenne se gerens omnibus amabilem se prebebat: eiusq̄ ope et consilio multa contra ecclesie libertatem procurata fieri compefecerat. ex qua sola causa dictū officium de sui archiepiscopi mandato suis inuitus assumpserat. Quem adeo rex dilexit: vt post archiepiscopalem cathedram procurauerit sublimari: qui consecratus subito in vtrūallum mutatus est: carnem ciliciorū ieiunijs macerans: non solum camissiam: sed etiam femoralia cilicna vsq̄ ad poplites deferrebat. Sanctitatem autem suam subtiliter occultabat: vt saluo honestatis rigore sub decentia vestitiū et apparatu vtilium confortaret se moribus singulo

rum. pauperibus munificus elemosinas conseruas: quas ei' p̄decessor duplicauerat: ipse etiam duplices duplicauit: et ad hoc omnes sibi prouenientes decimas deputauit. Quotidie xiiij. pauperum pedes abluerebat: et refectos dantis cullibet quattuor argēteis remittebat. Sacerdos quidam quotidie missam de beata virgine celebrabat: eo q̄ aliam dicere nesciebat: q̄ accusatus ab archiepo tanq̄ idiora ab officio suspensus est. Eum ergo thomas ad cilicium suum affluendum sub lecto abscondisser: vt hora captata ipm latenter consueret. Beatavirgo sacerdoti apparuit: eiq̄ mandauit: vt ad archiepiscopum pergeret: eiq̄ diceret: q̄ illa ob cuius amorē missam dicebat: cilicium eius quod est in tali loco consuerat: et seram rubeam de qua illud consuit pro signo dimiserat. Illa ergo domina sibi dicendo mītebat: q̄ p̄ byterro suo officii ablati restituere debeat. Ad ille audiens obstupuit: et ita esse vt sacerdos retulerat inuenit: ac eidem celebrandum potestatem concessit. Dum ergo rex henricus archiepiscopum ad voluntatem suam insectere vellet: vt scilicet consuetudines quasdam: quas regis p̄decessores cōtra ecclesie libertatem habuerant: tam archiepiscopi: q̄ episcoporum suffraganeorū omnium scriptura et cōsensu expresso firmaret. Negās hoc fieri beatus thomas cōstantissime: manifestam in eis asserens libertatis ecclesiastice subuersionē cōtra se irā regis et principum non mediocriter incitauit. Quasdam autem vice sic ipse cum suis suffraganeis episcopis est arctatus: vt sibi mortis sententiā rex minaretur. Qui magno: vno viro: decem prus consilijs consensum verbatenus prebuit: verum ex hoc cernens animarum periculum se ipsum mira penitētia afflixit: et ab altaris officio se suspendit: donec a summo p̄tifice absolutus fuit. Requiescit deniq̄ rex: vt quod s̄bodixerat scripto firmaret. Et dum contradiceret affectus est iniurijs et conuitijs ac damnis multimodis lacessitus. Deinde occasione contra eum captata pro administratione officij cancellarie coram seculari iudicio enocatur. Et dum nullo fori p̄uilegio nulla exceptione vel appellatione admissa contra ipsum seculares iudices ad regis instantiā sententiā proferre vellet. Sanctus dei crucē quā corde gestabat manu protulit: et crucifixum interpellans discessit clamantibus cunctis contra ipsum firmiter et proditorum suspēditio et incēdio dignum. Qui nocte duo magnates secreto intimarunt: q̄ in eius mortem multi proceres cōiurassent. Vir ergo sanctus magis ecclesie q̄ sibi metues: eo q̄ causa nondum pape innotuerat: et personalis persecutio videbatur: fugam cepit: et parua nauicula cum duobus clericis mare trāsiēs. et senonas ventens a papa alexandro. iij. ibidē reperto honorifice suscipitur: et in monasterio